

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

ul. Piotrkowska 120

90-006 Łódź

Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12

E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61- 15(23)08/AK

Łódź, dnia 29 sierpnia 2008 r.

DECYZJA Nr RŁO 39/2008

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm. Dz. U. Nr 99, poz. 660, Dz. U. Nr 171, poz. 1206) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko G. Koza, J. Żaczkiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna, ul. Sienkiewicza 18, 96-100 Skierniewice,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów:

a. o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zamieszczanie przez ww. przedsiębiorcę we wzorcu umownym „WARUNKI UCZESTNICTWA” postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), o następującej treści:

- „Wysokość potrąceń uzależniona jest od terminu rezygnacji złożonej w BP OMEGA tylko w formie pisemnej:

1. Przy rezygnacji powyżej 31 dni przed rozpoczęciem imprezy opłata manipulacyjna w wysokości 100,00 zł.
2. Przy rezygnacji między 30 a 21 przed rozpoczęciem imprezy 30% ceny imprezy
3. Przy rezygnacji między 20 a 08 przed rozpoczęciem imprezy 50% ceny imprezy
4. Przy rezygnacji między 07 a 01 przed rozpoczęciem imprezy 80% ceny imprezy
5. Przy rezygnacji w dniu rozpoczęcia imprezy 90% ceny imprezy.”,

- „Po upływie 14 dni od daty zakończenia imprezy reklamacje nie będą rozpatrywane.”,
  - „Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy Organizator i Klient będą starali się rozpatrywać polubownie a w razie niemożności takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzyga sąd właściwy rzeczowo dla siedziby Organizatora.”,
- b. o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zamieszczenie przez ww. przedsiębiorcę we wzorcu umowy „WARUNKI UCZESTNICTWA”, postanowienia, które jest niezgodne z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, ze zm.) o treści:
- „BP OMEGA zastrzega sobie jednak prawo zmiany ceny w wyjątkowych przypadkach:
2. Wzrostu, ceł podatków, kosztów wiz, lub opłat za usługi lotniskowe, załadunkowe, itp.
W terminie krótszym niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy cena nie ulegnie podwyższeniu.”

i stwierdza jej zaniechanie z dniem 23 czerwca 2008 r.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm. Dz. U. Nr 99, poz. 660, Dz. U. Nr 171, poz. 1206) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939)

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na G. Koza, J. Żączkiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna, ul. Sienkiewicza 18, 96-100 Skierniewice, **karę pieniężną** w wysokości 3 300,00 zł (słownie: trzy tysiące trzysta złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 i art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W dniu 20 grudnia 2007 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezes Urzędu”) wszczął postępowanie wyjaśniające, mające na celu badanie rynku świadczenia usług turystycznych w zakresie stanu konkurencji na tym rynku oraz stanu ochrony praw konsumentów, w szczególności w zakresie możliwych naruszeń praw konsumentów w związku ze stosowaniem niedozwolonych postanowień umownych. W ramach ww. postępowania Prezes Urzędu dokonał między innymi kontroli wzorców umowy stosowanych przez G. Koza, J. Żączkiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna, ul. Sienkiewicza 18, 96-100 Skierniewice (zwana dalej: „Spółka”). W wyniku kontroli Prezes Urzędu ustalił, że Spółka we wzorcu umowy „WARUNKI UCZESTNICTWA” (zwany dalej: „wzorzec umowy”) stosuje postanowienia o treści:

Rozdział IV wzorca umowy.

- „Wysokość potrąceń uzależniona jest od terminu rezygnacji złożonej w BP OMEGA tylko w formie pisemnej:

1. Przy rezygnacji powyżej 31 dni przed rozpoczęciem imprezy opłata manipulacyjna w wysokości 100,00 zł.
2. Przy rezygnacji między 30 a 21 przed rozpoczęciem imprezy 30% ceny imprezy
3. Przy rezygnacji między 20 a 08 przed rozpoczęciem imprezy 50% ceny imprezy
4. Przy rezygnacji między 07 a 01 przed rozpoczęciem imprezy 80% ceny imprezy
5. Przy rezygnacji w dniu rozpoczęcia imprezy 90% ceny imprezy.”,

Rozdział VII zdanie ostatnie wzorca umowy.

- „Po upływie 14 dni od daty zakończenia imprezy reklamacje nie będą rozpatrywane.”,

Rozdział XI zdanie ostatnie.

- „Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy Organizator i Klient będą starali się rozpatrywać polubownie a w razie niemożności takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzyga sąd właściwy rzeczowo dla siedziby Organizatora.”,

Rozdział VI.

- „BP OMEGA zastrzega sobie jednak prawo zmiany ceny w wyjątkowych przypadkach:

2. Wzrostu, ceł podatków, kosztów wiz, lub opłat za usługi lotniskowe, załadunkowe, itp.

W terminie krótszym niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy cena nie ulegnie podwyższeniu”.

W wyniku przeprowadzonej analizy Prezes Urzędu ustalił, że postanowienie wskazane:

- w Rozdziale IV wzorca umowy jest tożsame z klauzulą wpisaną do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) (zwany dalej: „Rejestr”) pod pozycją 1078, w dniu 21 marca 2007 r. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej również: „Sąd” lub „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”) z dnia 8 grudnia 2006 r., sygnatura akt XVII AmC 41/06, o treści: „Koszty rezygnacji: a) opłata stała w wysokości 50 zł, jeżeli rezygnacja nastąpiła w terminie do 30 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, b) 30% przy rezygnacji w okresie 29-21 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, c) 50% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 20-9 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, d) 80% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 8-1 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, e) 90% ceny imprezy w przypadku rezygnacji w dniu wyjazdu, lub nie zgłoszenia się w wyznaczonym czasie w miejscu zbiórki lub nieprzybycia do miejsca realizacji imprezy”,
- w Rozdziale VII zdanie ostatnie wzorca umowy jest tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru pod pozycją 1009, w dniu 23 stycznia 2007 r. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 listopada 2004 r., sygnatura akt XVII AmC 81/03, o treści: „Reklamacje wniesione do biura po upływie 14 dni od zakończenia imprezy uznawane będą za bezskuteczne”,
- w Rozdziale XI zdanie ostatnie wzorca umowy jest tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru pod pozycją 1059, w dniu 21 marca 2007 r. na podstawie wyroku Sądu

Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 grudnia 2006 r., sygnatura akt XVII AmC 152/05, o treści: „Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia polubownie wówczas reklamacja umowy podlega rozstrzygnięciu przez Sąd właściwy dla Organizatora”.

Ponadto postanowienie wskazane w Rozdziale VI wzorca umowy jest niezgodne z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, ze zm.) (zwana dalej: „ustawa o usługach turystycznych”).

W dniu 24 kwietnia 2008 r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu Postanowieniem Nr 1/61-10/08 (dowód: karty Nr 1 – 2) postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez G. Koza, J. Żączkiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna w Skierniewicach, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na godzącym w nie, bezprawnym stosowaniu we wzorcu umowy postanowień o treści:

Rozdział IV wzorca umowy.

- „Wysokość potrąceń uzależniona jest od terminu rezygnacji złożonej w BP OMEGA tylko w formie pisemnej:

1. Przy rezygnacji powyżej 31 dni przed rozpoczęciem imprezy opłata manipulacyjna w wysokości 100,00 zł.
2. Przy rezygnacji między 30 a 21 przed rozpoczęciem imprezy 30% ceny imprezy
3. Przy rezygnacji między 20 a 08 przed rozpoczęciem imprezy 50% ceny imprezy
4. Przy rezygnacji między 07 a 01 przed rozpoczęciem imprezy 80% ceny imprezy
5. Przy rezygnacji w dniu rozpoczęcia imprezy 90% ceny imprezy.” - które zostało wpisane do Rejestru,

Rozdział VII zdanie ostatnie wzorca umowy.

- „Po upływie 14 dni od daty zakończenia imprezy reklamacje nie będą rozpatrywane.” - które zostało wpisane do Rejestru,

Rozdział XI zdanie ostatnie.

- „Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy Organizator i Klient będą starali się rozpatrywać polubownie a w razie niemożności takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzyga sąd właściwy rzeczowo dla siedziby Organizatora.” - które zostało wpisane do Rejestru,

Rozdział VI.

- „BP OMEGA zastrzega sobie jednak prawo zmiany ceny w wyjątkowych przypadkach:

2. Wzrostu, ceł podatków, kosztów wiz, lub opłat za usługi lotniskowe, załadunkowe, itp.

W terminie krótszym niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy cena nie ulegnie podwyższeniu” - które jest bezprawne w świetle art. 17 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych ,

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka w piśmie z dnia 30 maja 2008 r. (dowód: karta Nr 18) zgodziła się z postawionymi zarzutami i zobowiązała się do natychmiastowego wycofania naruszających prawo postanowień z wzorca umowy, opracowanie nowego wzorca umowy do dnia 23 czerwca 2008 r. jak również wycofania

z zawartych już umów kwestionowanych postanowień do dnia 4 lipca 2008 r. Jednocześnie w związku z przyjętymi zobowiązaniami Spółka wystąpiła z wnioskiem o wydanie w przedmiotowym postępowaniu decyzji w trybie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm. Dz. U. Nr 99, poz. 660, Dz. U. Nr 171, poz. 1206) (zwana dalej: „ustawa o okik.”) (dowód: karta Nr 18). Powyższy wniosek Spółka ponowiła w piśmie z dnia 16 lipca 2008 r. adresowanym bezpośrednio do Prezesa Urzędu (dowód: karty Nr 43-63). Jednocześnie w piśmie tym poinformowała, że jest małym przedsiębiorcą a jej przychód z tytułu świadczonych usług turystycznych w 2007 r. wyniósł 471 443,09 zł (dowód: karta Nr 60). Ponadto w dniu 24 czerwca 2008 r. Spółka doręczyła poprawione „WARUNKI UCZESTNICTWA”. Dodatkowo w piśmie z dnia 25 lipca 2008 r. Spółka poinformowała, że w dniu 23 czerwca 2008 r. zakończyła akcję doręczania konsumentom, których obowiązywały kwestionowane przez Prezesa Urzędu warunki umów, nowych-obowiązujących od 23 czerwca 2008 r. „WARUNKÓW UCZESTNICTWA” (dowód: karty Nr 67) oraz załączyła dowody potwierdzające ww. zachowanie.

Prezes Urzędu ustalił co następuje:

Spółka jest przedsiębiorcą wpisanym w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000097495 i prowadzi działalność gospodarczą pod firmą G. Koza, J. Żaczekiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna w Skierniewicach. Zgodnie z przedstawionym aktualnym zaświadczeniem o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego przedmiotem działalności Spółki są usługi turystyczne (dowód: karta Nr 7-11).

Przedmiotem analizy Prezesa Urzędu w ramach niniejszego postępowania był wzorzec umowy „WARUNKI UCZESTNICTWA”. Jest to wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16. poz. 93, ze zm.) (zwana dalej: „k.c.”).

We wskazanych powyżej wzorze umowy Spółka ustaliła jednostronnie następujące postanowienia:

Rozdział IV wzorca umowy.

- „Wysokość potrąceń uzależniona jest od terminu rezygnacji złożonej w BP OMEGA tylko w formie pisemnej:

1. Przy rezygnacji powyżej 31 dni przed rozpoczęciem imprezy opłata manipulacyjna w wysokości 100,00 zł.
2. Przy rezygnacji między 30 a 21 przed rozpoczęciem imprezy 30% ceny imprezy
3. Przy rezygnacji między 20 a 08 przed rozpoczęciem imprezy 50% ceny imprezy
4. Przy rezygnacji między 07 a 01 przed rozpoczęciem imprezy 80% ceny imprezy
5. Przy rezygnacji w dniu rozpoczęcia imprezy 90% ceny imprezy.”,

Rozdział VII zdanie ostatnie wzorca umowy.

- „Po upływie 14 dni od daty zakończenia imprezy reklamacje nie będą rozpatrywane.”,

Rozdział XI zdanie ostatnie.

- „Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy Organizator i Klient będą starali się rozpatrywać polubownie a w razie niemożności takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzygną sąd właściwy rzeczowo dla siedziby Organizatora.”,

Rozdział VI.

- „BP OMEGA zastrzega sobie jednak prawo zmiany ceny w wyjątkowych przypadkach:
2. Wzrostu, ceł podatków, kosztów wiz, lub opłat za usługi lotniskowe, załadunkowe, itp.

W terminie krótszym niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy cena nie ulegnie podwyższeniu”.

Prezes Urzędu ustalił, że:

- Postanowienie wskazane w Rozdziale IV wzorca umowy jest tożsame z klauzulą wpisaną pod pozycją 1078 do Rejestru, w dniu 21 marca 2007 r. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 grudnia 2006 r., sygnatura akt XVII AmC 41/06, o treści: „Koszty rezygnacji: a) opłata stała w wysokości 50 zł, jeżeli rezygnacja nastąpiła w terminie do 30 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, b) 30% przy rezygnacji w okresie 29-21 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, c) 50% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 20-9 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, d) 80% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 8-1 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, e) 90% ceny imprezy w przypadku rezygnacji w dniu wyjazdu, lub nie zgłoszenia się w wyznaczonym czasie w miejscu zbiórki lub nieprzybycia do miejsca realizacji imprezy”.
- Postanowienie wskazane w Rozdziale VII zdanie ostatnie wzorca umowy jest tożsame z klauzulą wpisaną pod pozycją 1009 do Rejestru, w dniu 23 stycznia 2007 r. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 listopada 2004 r., sygnatura akt XVII AmC 81/03, o treści: „Reklamacje wniesione do biura po upływie 14 dni od zakończenia imprezy uznawane będą za bezskuteczne”.
- Postanowienie wskazane w Rozdziale XI zdanie ostatnie wzorca umowy jest tożsame z klauzulą wpisaną pod pozycją 1059 do Rejestru, w dniu 21 marca 2007 r. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 grudnia 2006 r., sygnatura akt XVII AmC 152/05, o treści: „Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia polubownie wówczas reklamacja umowy podlega rozstrzygnięciu przez Sąd właściwy dla Organizatora”.

Natomiast uprawnienia i ograniczenia organizatora turystyki dotyczące zmiany ceny ustalonej w umowie wynikają wprost z art. 17 ustawy o usługach turystycznych. Ustęp 1 ww. artykułu wskazuje, że cena ustalona w umowie nie może być podwyższona, chyba że umowa wyraźnie przewiduje możliwość podwyższenia ceny, a organizator turystyki udokumentuje wpływ na podwyższenie ceny jednej z następujących okoliczności:

- 1) wzrostu kosztów transportu;
- 2) wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych;
- 3) wzrostu kursów walut.

Ww. artykuł stanowi zamknięty katalog przyczyn wzrostu cen imprezy turystycznej i nie może być rozszerzony.

Przesłany przez Spółkę w dniu 23 czerwca 2008 r. nowy wzorzec umowy „WARUNKI UCZESTNICTWA” nie zawierał kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień. W miejsce kwestionowanych przez Spółkę wprowadziła postanowienie zgodne z obowiązującym prawem. Ponadto Spółka przedstawiła dowody doręczenia nowych warunków

umów konsumentom, z którymi zawarto umowy na podstawie dotychczasowych „WARUNKÓW UCZESTNICTWA”. Akcja wymiany kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień „WARUNKÓW UCZESTNICTWA” w zawartych już umowach zastała zakończona przez Spółkę w dniu 23 czerwca 2008 r.

Prezes Urzędu zważył co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o okik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o okik, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Za bezprawne działanie przedsiębiorcy uznaje się między innymi stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) (zwana dalej: „k.p.c.”). Wskazany przepis zawiera otwarty katalog działań stanowiących praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 24 ustawy o okik wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad. 1) Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o okik, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.) jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Ponadto, zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis art. 2 ww. ustawy definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Podmiot przeciwko któremu toczy się postępowanie to spółka jawna będąca spółką osobową, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną. Zgodnie z art. 8 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.), spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Z kolei, przepis art. 8 § 2 ww. ustawy stanowi, że spółka osobowa prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą. Jak wskazano powyżej, Spółka, będąca stroną niniejszego postępowania działa pod firmą – G. Koza, J. Żaczekiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna w Skierniewicach – i jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000097495. Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. świadczenie usług turystycznych w ramach działalności biur podróży.

Prezes Urzędu stwierdza, że Spółka jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o okik.

Ad. 2) Dla uznania działania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest, aby miało ono charakter bezprawny.

Bezprawność to sprzeczność zachowania z przepisami prawa oraz z zasadami współżycia społecznego. Chodzi więc o sprzeczność z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych cena ustalona w umowie nie może być podwyższona, chyba że umowa wyraźnie przewiduje możliwość podwyższenia ceny, a organizator turystyki udokumentuje wpływ na podwyższenie ceny jednej z następujących okoliczności:

- 1) wzrostu kosztów transportu;
- 2) wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych;
- 3) wzrostu kursów walut.

Ponadto ust. 2. tego artykułu stwierdza, iż w okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona.

Spółka we wzorcu umowy jednostronnie ustaliła, że - „BP OMEGA zastrzega sobie jednak prawo zmiany ceny w wyjątkowych przypadkach: 2. Wzrostu, ceł podatków, kosztów wiz, lub opłat za usługi lotniskowe, załadunkowe, itp. W terminie krótszym niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy cena nie ulegnie podwyższeniu.” (Rozdział VI wzorca umowy).. Porównanie treści wzorca umowy z zapisami art. 17 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych wskazuje, że kształtuje on prawa konsumenta w sposób sprzeczny z obowiązującym prawem. Zapis ten umożliwia Spółce podwyższenie ceny usługi w innych przypadkach niż określone w ustawie o usługach turystycznych. Rozszerza katalog przyczyn podniesienia ceny imprezy turystycznej nie tylko do udokumentowanych przyczyn wskazanych w ustawie o usługach turystycznych ale i do wszystkich innych przyczyn, które uzna ona za podobne do wzrostu ceł podatków, kosztów wiz, lub opłat za usługi lotniskowe, załadunkowe. Dodatkowo Prezes Urzędu stwierdził, iż Spółka ustalając, że „W terminie krótszym niż 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy cena nie ulegnie podwyższeniu” wydłużyła termin upoważniający ją do zmiany cen usług turystycznych ponad okres wskazany w art. 17 ust. 2 ustawy o usługach turystycznych. Sprzeczność postanowienia umowy z przepisami art. 17 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych niewątpliwie stanowi o bezprawności działania Spółki. Należy nadmienić, że w wyroku z dnia 22 czerwca 2005 r., sygnatura akt: XVII Amc 90/2004 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że „Biuro podróży nie ma prawa dowolnie wskazywać okoliczności, na skutek których cena wycieczki może zostać podwyższona (...).”

Art. 24 ust. 2 ustawy o okik zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o okik, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ § 1 k.p.c., Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku

uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę tzw. formalnej jawności Rejestru, stanowiąc, że Rejestr jest jawny. Jawność Rejestru oznacza, że Rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umowy uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

W ocenie Prezesa Urzędu, wpisanie takich postanowień do Rejestru, oznacza, że od tej chwili postanowienia te są zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru, dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone. Chodzi bowiem o to, by konsumenci nie byli narażeni na te postanowienia w przyszłości w umowach zawieranych z innymi przedsiębiorcami. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Przedsiębiorcy stosują bowiem postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru. Nie jest konieczna dokładna, literalna identyczność tych postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (Sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy o okik¹ dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przedstawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowane przez Spółkę we wzorcu umowy następujące postanowienie jest tożsame z postanowieniem wpisanym pod pozycją 1078 do Rejestru:

- „Wysokość potrąceń uzależniona jest od terminu rezygnacji złożonej w BP OMEGA tylko w formie pisemnej:
- 1. Przy rezygnacji powyżej 31 dni przed rozpoczęciem imprezy opłata manipulacyjna w wysokości 100,00 zł.
- 2. Przy rezygnacji między 30 a 21 przed rozpoczęciem imprezy 30% ceny imprezy

---

¹ W dniu 21 kwietnia 2007 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Na podstawie art. 137 ww. ustawy straciła moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Obecnie praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów została uregulowana w przepisie art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Przy rezygnacji między 20 a 08 przed rozpoczęciem imprezy 50% ceny imprezy
4. Przy rezygnacji między 07 a 01 przed rozpoczęciem imprezy 80% ceny imprezy
5. Przy rezygnacji w dniu rozpoczęcia imprezy 90% ceny imprezy.”

Równocześnie, należy przytoczyć treść postanowienia wpisanego pod pozycją 1078 do Rejestru, zgodnie z którym:

- „Koszty rezygnacji: a) opłata stała w wysokości 50 zł, jeżeli rezygnacja nastąpiła w terminie do 30 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, b) 30% przy rezygnacji w okresie 29-21 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, c) 50% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 20-9 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, d) 80% ceny imprezy przy rezygnacji w okresie 8-1 dni przed datą rozpoczęcia imprezy, e) 90% ceny imprezy w przypadku rezygnacji w dniu wyjazdu, lub nie zgłoszenia się w wyznaczonym czasie w miejscu zbiórki lub nieprzybycia do miejsca realizacji imprezy”.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 8 grudnia 2006 r. (sygnatura akt XVII AmC 41/06) uznał, iż ww. postanowienie narusza art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385³ pkt. 12 i 16 k.c. W szczególności zapis dotyczący uprawnienia organizatora turystyki do zatrzymania ryczałtowo określonych kwot na wypadek rezygnacji klienta z udziału w imprezie turystycznej, narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń. Tylko jedna ze stron umowy miałaby bowiem ponosić opłaty stałe w sytuacji odstąpienia od umowy, a ponadto opłaty te zostały ustalone w sposób arbitralny, w oderwaniu od faktycznie poniesionych, w związku z faktem rezygnacji klienta z imprezy, strat przez organizatora turystyki. W wielu wypadkach kwestionowany zapis umowy prowadziłby wprost do bezpodstawnego wzbogacenia organizatora turystyki, zwłaszcza w sytuacji, kiedy w miejsce rezygnującego klienta imprezę wykupiłby inny klient, a organizator turystyki nie poniósłby w związku z tym faktycznych strat finansowych. Sąd uznał, że nie istnieją przekonujące argumenty przemawiające za tym, że wyliczenie faktycznych strat organizatora po odbyciu imprezy, uniemożliwiłoby uzasadnioną ochronę interesów przedsiębiorcy. Przeciwnie, ten sposób ustalania wspomnianych szkód, pozwala na rzetelne ustalenie ich powstania i faktycznej ich wysokości oraz na indywidualne rozliczenie z konkretnym klientem. Zdaniem Sądu nie może także budzić wątpliwości, że omawiane postanowienie wzorca umownego stanowi niedozwoloną klauzulę zdefiniowaną w art. 385³ pkt. 16 k.c., gdyż nakłada wyłącznie na klienta, który jest konsumentem w rozumieniu tego przepisu, obowiązek zapłaty ustalonej opłaty na wypadek rezygnacji strony z wykonania umowy. Postanowienie kwestionowane przez Prezesa Urzędu oraz postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 1078 są tożsame, czego nie naruszają różnice w zakresie użytych sformułowań i wyrazów. Każde z wyżej wymienionych postanowień uprawnienia organizatora turystyki do zatrzymania ryczałtowo określonych kwot na wypadek rezygnacji klienta z udziału w imprezie turystycznej, podczas gdy, co wynika z orzecznictwa Sądu, winien on zatrzymać sobie jedynie faktyczne koszty poniesione przez przedsiębiorcę z tytułu zawarcia i realizacji umowy. Ponadto, zarówno Spółka jak i przedsiębiorca, który stosował we wzorcu umowy postanowienie uznane za niedozwolone na mocy ww. wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (pierwotny adresat postanowienia uznanego za niedozwolone) prowadzili działalność gospodarczą na rynku usług turystycznych.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowane przez Spółkę we wzorcu umowy następujące postanowienie jest tożsame z postanowieniem wpisanym pod pozycją 1069 do Rejestru:

- „Po upływie 14 dni od daty zakończenia imprezy reklamacje nie będą rozpatrywane.”.

Równocześnie, należy przytoczyć treść postanowienia wpisanego pod pozycją 1069 do Rejestru, zgodnie z którym:

- „Reklamacje wniesione do biura po upływie 14 dni od zakończenia imprezy uznawane będą za bezskuteczne””.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 4 stycznia 2007 r. (sygnatura akt XVII AmC 37/06) zgodził się argumentacją Prezesa Urzędu, iż ww. postanowienie narusza art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 385³ pkt 2 i 21 k.c. Takie zastrzeżenie jest bowiem sprzeczne z dobrymi obyczajami kupieckimi i w sytuacji, gdy wyznaczony termin jest stosunkowo krótki, rażąco godzi w interesy konsumentów będących kontrahentami biura. Zastrzeżenie w umowie zawieranej z konsumentem bezskuteczności reklamacji złożonych przez klienta po upływie 14 dni od daty zakończenia imprezy uzależnia odpowiedzialność organizatora turystyki od spełnienia przez klienta szczególnego aktu staranności. W wielu sytuacjach złożenie przez klienta reklamacji w wyznaczonym przez organizatora terminie może napotykać na znaczne trudności. Stąd bezwzględne wyłączenie skuteczności reklamacji złożonych po upływie tego terminu ma charakter krzywdzący. Z uwagi na fakt, że postanowienie to uzależnia odpowiedzialność organizatora turystyki od spełnienia przez klienta nadmiernie uciążliwych warunków, narusza dyspozycję art. 385³ pkt 21 k.c. Postanowienie to prowadzi również do wyłączenia względem klienta odpowiedzialności organizatora turystyki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, co stanowi klauzulę abuzywną w świetle przepisu art. 385³ pkt 2 k.c. Postanowienie kwestionowane przez Prezesa Urzędu oraz postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 1069 są tożsame, czego nie naruszają różnice w zakresie użytych sformułowań i wyrazów. Każde z wyżej wymienionych postanowień ustala taki sam termin na składanie reklamacji, który Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za zbyt krótki i tym samym uciążliwy dla konsumenta. Ponadto, zarówno Spółka jak i przedsiębiorca, który stosował we wzorcu umowy postanowienie uznane za niedozwolone na mocy ww. wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (pierwotny adresat postanowienia uznanego za niedozwolone) prowadzili działalność gospodarczą na rynku usług turystycznych.

W ocenie Prezesa Urzędu stosowane przez Spółkę we wzorcach umów następujące postanowienie jest tożsame z postanowieniem wpisanym pod pozycją 1059 do Rejestru:

- „Wszelkie spory wynikające z realizacji umowy Organizator i Klient będą starali się rozpatrywać polubownie a w razie niemożności takiego rozwiązania wszelkie spory rozstrzyga sąd właściwy rzeczowo dla siedziby Organizatora.”

Równocześnie należy przytoczyć treść postanowienia wpisanego pod pozycją 1059 do Rejestru, zgodnie z którym:

- „Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia polubownie wówczas reklamacja umowy podlega rozstrzygnięciu przez Sąd właściwy dla Organizatora”.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 14 grudnia 2006 r. (sygnatura akt XVII AmC 152/05) uznał, iż ww. postanowienie jest niezgodne z art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385³ pkt. 23. Sąd wyjaśnił, że przypadku gdy pozwanym w sporze jest konsument, sądem właściwym miejscowo zgodnie z art. 27 § 1 k.p.c. jest sąd miejsca jego zamieszkania. Zaś powyższy zapis zmuszałby konsumenta do przebycia niekiedy dużej odległości między jego miejscem zamieszkania a siedzibą organizatora turystyki, co stanowić mogłoby duże utrudnienie dla dochodzenia roszczeń konsumenta. Z kolei art. 34 k.p.c. dotyczy właściwości przemiennej i nie zawsze według niej będzie właściwym sąd według siedziby pozwanego

Wybór sądu właściwego należy do stron pomiędzy sądem ogólnej właściwości pozwanej strony a miejscem wykonania umowy. Postanowienie kwestionowane przez Prezesa Urzędu oraz postanowienie wpisane do Rejestru pod pozycją 1059 są tożsame, czego nie naruszają różnice w zakresie użytych sformułowań i wyrazów. Każde z wyżej wymienionych postanowień dotyczy wskazania sądu właściwego dla rozpoznania sporu wynikłego na gruncie umowy o świadczenie usług turystycznych i każde z nich ustala wyłączną właściwość sądu na podstawie siedziby przedsiębiorcy. Stosowanie obu postanowień wywołuje tożsame skutki, bowiem w przypadku powstania sporu na tle wykonywania umowy, postanowienia te bezprawnie narzucają konsumentom właściwość miejscową sądu i ograniczają ich prawa do wytoczenia powództwa, wynikające z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o właściwości ogólnej i przemiennej. Ponadto, zarówno Spółka jak i przedsiębiorca, który stosował we wzorcu umowy postanowienie uznane za niedozwolone na mocy ww. wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (pierwotny adresat postanowienia uznanego za niedozwolone) prowadzili działalność gospodarczą na rynku usług turystycznych.

Konsekwencją stosowania przez Spółkę postanowień wpisanych do Rejestru jest wprowadzenie do wzorców umów postanowień bezwzględnie zakazanych. Stosownie bowiem do art. 479⁴² § 1 k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekając o uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jednocześnie zakazuje ich wykorzystywania. Sąd Najwyższy w cytowanej powyżej uchwale zaakceptował stanowisko, zgodnie z którym wpis postanowienia wzorca do Rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 k.c.

Zgodnie z powyższym wykazano, iż ww. postanowienia wzorca umowy są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru pod pozycjami 1059, 1069 oraz 1078 i tym samym stosowanie ich jest bezprawne.

Ad. 3) Przepisy ustawy o okik nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów. Przepis art. 24 ust. 3 stanowi jedynie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów. Z całą pewnością mamy do czynienia ze zbiorowym interesem konsumentów wówczas, gdy działanie przedsiębiorcy dotyczy, bądź może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem praw nieograniczonej i nieokreślonej liczby konsumentów, którzy zapoznali się, bądź mogli zapoznać się z dostępnymi wzorcami umów zawierającymi postanowienia, które zostały wpisane do Rejestru lub są sprzeczne z ustawą o usługach turystycznych i zawarli, bądź mogli zawrzeć umowę z Spółką. W tej sytuacji bezprawne zachowanie przedsiębiorcy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów Spółki.

Na skutek zamieszczenia we wzorcach umów postanowień, które zostały wpisane do Rejestru i postanowienia sprzecznego z ustawą o usługach turystycznych, Spółka stosowała postanowienia, które są bezprawne. Takie działanie Spółki godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Jak wynika z ustaleń dokonanych w niniejszej decyzji, Spółka w dniu 23 czerwca 2008 r. zaprzestała stosowania kwestionowanych przez Prezesa Urzędu postanowień we wzorcu umowy pn.: „WARUNKI UCZESTNICTWA” poprzez ich zastąpienie

postanowieniami zgodnymi z prawem. Jednocześnie w tym samym dniu Spółka doręczyła nowe warunki umów konsumentom, z którymi zawarto umowy na podstawie dotychczasowych „WARUNKÓW UCZESTNICTWA”.

W związku z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż nastąpiło zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przez Spółkę w dniu 23 czerwca 2008r.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o okik, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W takim przypadku, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania, przy czym ciężar udowodnienia okoliczności zaniechania stosowania zarzucanej praktyki spoczywa na przedsiębiorcy.

Wobec spełnienia przesłanek koniecznych do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o okik oraz przesłanek wydania decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania wskazanych w art. 27 ustawy o okik, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji.

Prezes Urzędu nie uwzględnił wniosku Spółki o wydanie w przedmiotowej sprawie decyzji zobowiązującej przedsiębiorcę do podjęcia określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom zbiorowych interesów konsumentów na podstawie art. 28 ustawy o okik. Zgodnie z treścią art. 28 ustawy o okik decyzja zastosowania ww. przepisu należy wyłącznie do Prezesa Urzędu. Prezes Urzędu uznał, że zebrany w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy, w świetle obowiązującego orzecznictwa, jest wystarczający do stwierdzenia stosowania przez Spółkę praktyki ograniczającej konkurencję. Tym samym nie ma potrzeby zastosowania art. 28 ustawy o okik, specyficznego środka zmierzającego do polubownego rozstrzygnięcia powstałego sporu. Ponadto rynek usług turystycznych był wielokrotnie kontrolowany przez Prezesa Urzędu a wyniki kontroli były przekazywane opinii publicznej i stowarzyszeniom organizatorów turystyki. Należy nadmienić, że Rejestr jest jawny a dostęp do niego nie jest niczym ograniczony. W związku z powyższym Spółka była dobrze poinformowana o stosowanych praktykach naruszających zbiorowe interesy konsumentów na rynku usług turystycznych i przy dołożeniu należytej staranności mogła usunąć ze stosowanego przez siebie wzorca umowy bezprawne postanowienia bez potrzeby wszczynania przeciwko niej postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o okik, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o okik. Przepis ten stanowi podstawę i górną granicę ustalenia kary dla Spółki, która w 2007 r. osiągnęła przychód z tytułu świadczonych usług turystycznych w wysokości 471 443,09 zł. W związku z powyższym maksymalna kara nałożona na Spółkę może wynieść 47 144 zł.

Ustawa nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar pieniężnych nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 ustawy o okik przykładowo jedynie wskazano, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy

o okik, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Ponadto orzecznictwo wskazuje, że w przypadku kar pieniężnych przesłankami, które należy brać pod uwagę, są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 27.06.2000 r., sygn. akt I CKN 793/98).

Na wysokość kary w przedmiotowej sprawie miał wpływ zawodowy (profesjonalny) charakter prowadzonej przez Spółkę działalności na rynku usług turystycznych, stosowanie przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów pomimo dostępność do Rejestru, ponad roczny okres stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów..

Jednocześnie uwzględnić należy, że w trakcie postępowania Spółka: aktywnie współdziałała w z Prezesem Urzędu, zaniechała stosowania kwestionowanej przez Prezesa Urzędu praktyki a naruszenie przepisów ustawy o okik miało miejsce po raz pierwszy. To w ostatecznym rachunku przekonuje, aby karze nadać walor edukacyjny, przy zapewnieniu odpowiedniego stopnia jej odczuwalności. Prezes Urzędu wziął również pod uwagę sytuację finansową Spółki i możliwość uiszczenia nałożonej kary. Zdaniem Prezesa Urzędu, taki charakter ma kara w wysokości 3 300 zł.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji.

Karę należy wpłacić w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji do Narodowego Banku Polskiego, Oddział Okręgowy w Warszawie, na rachunek Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:

G. Koza, J. Żaczkiewicz Biuro Podróży „OMEGA” Sp. jawna
ul. Sienkiewicza 18
96-100 Skierniewice